

AMÉLIE NOTHOMB

KARA SOHBET

♥
CAN

ROMAN

FRANSIZCA ASLINDAN ÇEVİREN
SİNEM YENEL

Amélie Nothomb
KARA SOHBET

Can Yayınları: 1380
Çağdaş Dünya Edebiyatı: 576

Cosmétique de l'ennemi, Amélie Nothomb
© Editions Albin Michel, S.A., Paris, 2001
© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2002
Bu eserin Türkçe yayım hakları Onk Ajans Ltd. Şti.
aracılığıyla alınmıştır.

1. basım: 2004

Yayına Hazırlayan: Saadet Özen

Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Dizgi: Gülay Yıldız
Düzeltili: Nurten Sönmezcan

Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı ve Cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-0400-0

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
<http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Amélie Nothomb
KARA SOHBET

ROMAN

Fransızca aslından çeviren
SİNEM YENEL

CAN YAYINLARI

**AMÉLIE NOTHOMB'UN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
ÖTEKİ KİTABI**

KIRAN KIRANA / *roman*

Amelié Nothomb, 1967 yılında Japonya’da, Kobe’de doğdu. Babası Belçikalı bir diplomat ve yazardı. Nothomb yaşamının ilk beş yılını Japonya’da geçirdi; bu sonradan onun Japonca’yı akıcı bir biçimde konuşabilmesini ve bu dilde çevirmenlik yapabilmesini sağladı. Beş yaşından sonra ailesiyle birlikte Çin, New York, Bangladeş, Birmanya ve Laos’ta yaşayan yazar, sonunda Belçika’ya geldiklerinde on yedi yaşındaydı; üniversiteyi de Brüksel’de okudu; Roman dilleri üzerine eğitim gördü. Nothomb on yedi yaşından beri yazıyor. Şu anda otuz yedi romana imza atmış durumda; bunların çoğunu, fazla kişisel bularak yayımlamadı. Okurları onu *Katilin Temizliği*, *Merkür*, *Les Combustibles*, *Les Catilinaires*, *Kara Sohbet*, *Métaphysique des tubes* gibi roman ve tiyatro oyunları ile tanıdılar. *Kıran Kırana* ise, Fransa’da gerçek bir patlama yarattı; yazara da Fransız Akademisi Büyük Roman Ödülü’nü getirdi. Nothomb şimdi Brüksel’de yaşıyor.

Sinem Yenel, 1974 yılında İstanbul’da doğdu. Galatasaray Lisesi’ni bitirdikten sonra, lisans eğitimini Yıldız Teknik Üniversitesi, Fransızca Mütercim Tercümanlık Bölümü’nde tamamladı. “Pierre Charras’ın *On Dokuz Saniye* Adlı Yapıtının Çevirisi ve Çeviri Sürecinin Değerlendirilmesi” başlıklı yüksek lisans tezini aynı bölümde tamamladı. Can Yayınları’ndaki başlıca çevirileri arasında: François-Olivier Rousseau’nun, *Aşkın Büyüsü* (2001); Marie Desplechin’in, *Bensiz* (2001); Shan Sha’nın, *Tienanmen’de İsyân* (2003) ve Amélie Nothomb’un, *Kara Sohbet* (2004), Marc Levy’nin *Neredesin* (2004) adlı yapıtları sayılabilir. Yenel, Marmara Üniversitesi’nde Fransızca okutmanı olarak çalışıyor, teknik ve edebi çeviriler yapıyor.

Süsüne düşkün birine benzeyen adam, eliyle sıvazlayarak saçlarını kafasına yapıştırdı. Oyunun kuralları gereği, kurbanıyla buluşurken gösterişli olmak zorundaydı.

Hostesin sesi, uçağın teknik sorunlardan ötürü rötarlı kalkacağını duyurduğunda, Jérôme August'un sinirleri zaten keman yayı gibiydi.

'Bir bu eksikti,' diye düşündü.

Havaalanlarından tiksiniyordu, bu bekleme salonunda ne kadar zaman geçireceğini bile bilememesi, onu iyice çileden çıkarıyordu.

Büyük bir öfkeyle, çantasından çıkardığı kitabına gömüldü.

Derken, birisi ona, büyük bir kibarlıkla selam verdi:

— İyi günler beyefendi.

Jérôme August başını zoraki kaldırdı ve o da adamı, ayıp olmasın gibilerden selamladı.

Adam, yanına oturuverdi.

— Şu rötarlar da amma can sıkıcı, öyle

değil mi?

— Evet, diye homurdandı August.

— En azından ne kadar bekleyeceğimizi bilseydik, kendimizi ona göre ayarlardık.

Jérôme August başıyla onayladı.

— Kitap güzel mi, diye sordu yabancı.

‘İşimiz var,’ diye düşündü Jérôme, ‘rötar yetmezmiş gibi, bir de adamın tekinin gelip kafa ütölemesi şart mıydı yani?’

— Hı hı, diye karşılık verdi Jérôme. Aslında, ‘Beni rahat bırakın,’ der gibi bir hali vardı.

— Siz şanslısınız. Ben kalabalıkta okumayı beceremem.

August sıkıntıyla iç geçirdi: ‘Sen de gidip, bunu yapabilenlerin canını sıkarsın’.

Adam yeniden konuşmaya başladı:

— Ben havaalanlarından nefret ederim. (‘Ben de öyle, üstelik nefretim giderek artıyor,’ diye düşündü Jérôme.) Birtakım aptallar, havaalanlarında yolcularla karşılaşacaklarını sanırlar. Ne romantik bir yanılgı! Burada gördükleriniz nasıl insanlardır, bilir misiniz?

Jérôme, okur gibi yapmaya devam ederek, dişlerinin arasından mırıldandı:

— Densizler mi?

Adam, üzerine alınmadan konuşmasını sürdürdü:

— Hayır. Bunlar iş gezisine çıkmış şirket

çalışanları. Yolculukla bu derece ters düşen bir eylem, iş gezisi diye anılmamalıydı. ‘Tüccar gezmesi’ daha çok yakışırdı aslında. Sizce de böylesi daha doğru olmaz mı?

— Ben iş gezisindeyim, diye karşılık verdi August, hecelerini üstüne basa basa. Yabancıнын, kırdığı pottan ötürü özür dileyeceğini düşünüyordu.

— Söylemenize gerek yok beyefendi, hemen belli oluyor zaten.

‘Üstelik de kaba!’ diye için için öfkeyle patladı Jérôme.

Nezakat sınırları çoktan aşılmıştı nasilsen, kendi de rahat davranabilirdi.

— Beyefendi, anlamadıysanız söyleyeyim: Sizinle konuşmak istemiyorum.

Yabancı soğukkanlılıkla sordu:

— Neden?

— Okuyorum.

— Hayır beyefendi.

— Efendim?

— Siz okumuyorsunuz. Okuduğunuzu sanıyor olabilirsiniz. Ama okumak böyle olmaz.

— Pekâlâ, bakın, okuma üzerine derin düşünceler dinlemeyi canım hiç çekmiyor. Beni sinirlendiriyorsunuz. Hem okumuyor olsaydım bile yine de sizinle konuşmayı istemezdim.

— Okuyan biri hemen kendini belli eder. Okuyan insan, yani gerçekten okuyan insan,

başka bir âleme geçer. Sizse buradaydınız beyefendi.

— Bilseniz buna ne kadar pişmanım! Hele de siz geldiniz geleli.

— Evet; hayat, onu akıl çizgisinden çıkar-tan bu tür küçük sıkıntılarla doludur. Varoluşun saçmalığını ortaya koyan da metafizik sorunlardan çok, bu minicik tersliklerdir zaten.

— Bakın beyefendi, o üç kuruşluk felsefenizi alın ve...

— Rica ederim, münasebetsizlik yapmayın.

— Asıl sizsiniz münasebetsiz!

— Texel. Textor Texel.

— Siz ne zırvalayıp duruyorsunuz?

— Kabul edin ki adını bildiğiniz birisiyle sohbet etmek daha kolaydır.

— Sizinle sohbet etmek isteyen kim!

— Neden bu kadar saldırgansınız, Bay Jérôme Angust?

— Adımı nereden biliyorsunuz?

— Çantanızdaki etikette yazıyor. Adresiniz de var aynı yerde.

Angust göğüs geçirdi:

— Pekâlâ. Ne istiyorsunuz?

— Hiçbir şey. Konuşmak.

— Konuşmak isteyen insanlardan nefret ederim.

— Üzgünüm. Beni bundan böyle kolay

alıkoyamazsınız: Konuşmak yasak değil ya!

Canına tak diyen August yerinden kalkıp elli metre uzağa oturdu. Boşuna: Densiz de onu izledi ve gidip tepesine dikildi. Jérôme, iki kişinin arasındaki boşluğa oturmak için tekrar davrandı; böylece kendini koruyabileceğini sanıyordu. Kuyruğu bundan rahatsız olmuş görünmüyordu; Jérôme'un tam karşısına dikilip yeniden saldırıya geçti:

— Mesleğinizle ilgili sorunlarınız var mı?

— Benimle herkesin içinde bunları mı konuşacaksınız?

— Ne sakıncası var?

August tekrar ayağa kalkıp eski yerine geçti: Kafa ütöleyicinin teki onu aşağılayacaksa, hiç olmazsa seyircilerin karşısında yapmasını bunu.

Texel yineledi:

— Mesleğinizle ilgili sorunlarınız var mı?

— Boşuna soru sormayın. Sizi yanıtlamayaacağım.

— Neden?

— Konuşmanızı engelleyemem, öyle ya, yasak değil. Siz de beni karşılık vermem için zorlayamazsınız; eh, ben de buna mecbur değilim.

— Yine de az önce beni yanıtladınız.

— Bir dahaki sefere bunu yapmak zorunda kalmamak için.

— O halde ben size kendimden söz ede-

ceğim.

— Bundan emindim.

— Daha önce de söylediğim gibi, adım
Texel. Textor Texel.

— Çok üzüldüm.

— Adım tuhaf olduğu için mi böyle söyle-
diniz?

— Böyle söyledim, çünkü sizinle karşı-
laştığım için çok üzgünüm, beyefendi.

— Oysa adımda bir tuhafılık yok. Texel,
tıpkı diğerleri gibi bir soyadı işte, benim Hol-
landa kökenli olduğumu açığa vuruyor.
Üstelik kulağa hoş geliyor. Siz bu konuda ne
düşünüyorsunuz?

— Hiçbir şey.

— Textor kuşkusuz daha zor. Bununla
birlikte, soylu bir ad. Goethe'nin de adların-
dan biriymiş, bunu biliyor muydunuz?

— Zavallı.

— Yo; Textor, o kadar da kötü değil.

— Asıl acıklı olan, insanın sizinle ortak
bir şeyinin bulunması, bu bir ad bile olsa.

— Textor'un çirkin bir isim olduğu sanı-
lır, ama şöyle bir düşündüğünüzde, kusursuz
'tekst', yani 'metin' sözcüğünden pek de
farklı değildir. Sizce Textor'un etimolojik
kökeni ne olabilir?

— Ceza, cezalandırma?

Adam tuhaf bir gülümsemeye sordu:

— Kendinizi suçlu hissettiğiniz bir şey

mi var yoksa?

— Kesinlikle hayır. Adalet diye bir şey yok: Her zaman masumlar suçlanır.

— Ne olursa olsun, öneriniz uyduruktu. Textor, ‘tekst’ sözcüğünden geliyor.

— Benim için hepsi bir.

— ‘Tekst’ sözcüğü, Latince ‘dokumak’ anlamına gelen texerre fiilinden türemiş. Bu da gösteriyor ki, metin, öncelikle sözcüklerin dokunmasından oluşan bir yapıdır. İlginç, öyle değil mi?

— Sonuç olarak adınız ‘dokumacı’ anlamına mı geliyor?

— Ben, ‘yazar’ yani metni dokuyan kişi demek olan ikinci anlamını daha seçkin buluyorum sanırım. Böyle bir adla yazar olmamam çok yazık!

— Gerçekten de öyle. Boşboğazlığınızla yabancıların içini karartacağınıza, bari kâğıtları karartmış olurdunuz.

— Kısacası benimki güzel bir ad. Aslında sorun yaratan, adımla soyadımın arka arkaya söylenmesi: Textor Texel; kabul etmek gerekir ki kulağa pek hoş gelmiyor.

— Tam size göre.

— Textor Texel, diye yineledi adam, art arda gelen x ve t harflerini telaffuz etmenin ne kadar zor olduğunu vurgulamaya çalışıyordu. Annemle babamın kafasından neler geçti de bana bu adı verdiler, bir türlü anla-

yamıyorum.

— Onlara sorsaydınız.

— İkisi de ben dört yaşındayken öldüler; bana da, aydınlığa kavuşturmam gereken bir mesaja benzeyen, bu gizemli kimliği miras bıraktılar.

— Aydınlığa kavuşturma işini bensiz yapın.

— Textor Texel... İnsan bu karmaşık sesleri söylemeye alıştıkça, zamanla onları ahenksiz bulmamaya başlıyor. Sonuç olarak, bu benzersiz isimde belli bir ses güzelliği bile var: Textor Texel, Textor Texel, Textor...

— Daha ne kadar gargara yapacaksınız?

— Ne olursa olsun, tıpkı dilbilimci Gustave Guillaume'un yazdığı gibi: 'Kulağa hoş gelen şeyler ruhu da okşar.'

— Sizin gibi insanlara karşı ne yapabiliriz? Kendimizi tuvalete mi kilitleyelim?

— Bunun hiçbir yararı olmaz, sevgili beyefendi. Havaalanındayız; tuvaletlerde ses yalıtımı yok. Ben de sizinle gider, kapının arkasından konuşmaya devam ederim.

— Bunu neden yapıyorsunuz?

— Çünkü canım istiyor. Ben canımın her istediğini yaparım.

— Ben de suratınızı dağıtmak istiyorum.

— Şansınıza küsün; bu yasal değil. Benim hoşuma gidenler, yasak olmayan muzırlıklar. Kurbanların kendilerini savunmaya hakları

olmaması, durumu daha da eğlenceli kılıyor.

— Hayatta daha yüksek emelleriniz yok mu sizin?

— Hayır.

— Benim var.

— Bu doğru değil.

— Ne biliyorsunuz?

— Siz bir işadamısınız. Sizin emelleriniz parayla ölçülebilen türden. Bu da küçük bir şey.

— En azından hiç kimsenin canını sıkılmıyorum.

— Birine zarar veriyorsunuzdur kuşkusuz.

— Bu doğru olsa bile; siz kim oluyorsunuz da bundan şikâyet edebiliyorsunuz?

— Ben Texel. Textor Texel.

— Göreceğiz.

— Hollandalıyım.

— Havaalanlarının Hollandalısı. Uçan Hollandalılar da çeşit çeşit tabii.

— Uçan Hollandalı mı? O aceminin teki. Öfkesini yalnızca kadınlardan alan budala bir romantik.

— Yoksa siz öfkenizi erkeklerden mi alırsınız?

— Kim bende ilham uyandırırsa ondan. Siz çok ilham vericisiniz Mösyö August. Sizde işadamı kafası yok. Kendiniz istemeseniz bile, açık bir tarafınız var. Bu da beni etkili-

yor.

— Yanlış değerlendirmeyin: Açık bir tarafım yok benim.

— Siz öyle düşünmek istiyorsunuz. Ama yine de, içinde yaşadığınız dünya, aslında meraktan içi içini yiyen, kapıları dünyaya açık o genç adamı öldürmeyi başaramamış. Sırrımı öğrenmek için yanıp tutuşuyorsunuz.

— Sizin türünüzden yaratıklar, başkalarının kendileriyle ilgilendiklerine emindirler hep.

— İşin kötüsü, bunda haklıdırlar.

— Hadi buyurun. Beni eğlendirmeye çalışın. Hiç olmazsa vakit geçer.

Jérôme kitabını kapatıp kollarını bağladı. Karşısında konferans veren biri varmış gibi bakmaya başladı densize.

— Adım Texel. Textor Texel.

— Bu bir nakarat filan mı?

— Hollandalıyım.

— Bunu unuttuğumu mu düşünüyordunuz?

— Eğer durmadan sözümü keserseniz bir yere varamayacağız.

— Sizinle bir yere varmak istediğimden emin değilim.

— Tanınmak bana ne büyük kazanç sağlıyor, bir bilerseniz. Sizi ikna etmek için hayatımın bazı aşamalarından söz edeyim. Örneğin ben küçükken birini öldürdüm.

AMÉLIE NOTHOMB

KARA SOHBET

ROMAN

J rome Angust havaalanında uçağının gecikmeli kalkacağını  ğrendiğinde, bunun başına ne dertler açacağından habersizdir. Uak saatinin gelmesini beklerken çantasındaki kitabını açıp okumaya başlar. Yanına yaklaşıp onunla zorla sohbet etmeye çalışan densiz adamı ilk başta pek önemsemez. Ne var ki kısa sürede işin rengi değişir. Adının Textor Texel olduğunu söyleyen tuhaf yabancı, J rome Angust' canından bezdirecek kadar çenesi düşük, sinir bozucu biridir. Hiç istemediği halde ona zorla kendini dinletir; kendi yaşam öyküsünü anlatmaya başlar. Küçüklüğünde kedi maması yediği günler, tecavüzler, cinayetler, yığınla saplantı...

Eğlenceli ve zekice kurgularıyla ilgi çeken bir yazar Am lie Nothomb. Her kitabında olduğu gibi *Kara Sohbet*'te de grilimi giderek artırıyor, olayları muzipe yklyor ve beklenmedik bir sona ulaşıyor. *Kara Sohbet*, müthiş bir kara mizah diyalogu.

ISBN 978-975-07-0400-0

9 789750 704000

<http://www.canyayinlari.com>